

M E M O R A N D U M

Vlády Bulharské lidové republiky, Československé socialistické republiky, Maďarské lidové republiky, Německé demokratické republiky, Polské lidové republiky, Rumunské socialistické republiky a Svazu sovětských socialistických republik pokládají za nutné informovat zainteresované státy o svých úvahách, odpovídajících podle jejich názoru zájmům přípravy a svolání celoevropské konference o otázkách bezpečnosti a spolupráce v Evropě.

S uspokojením konstatují, že v průběhu dvoustranných a mnohostranných konzultací a výměny názorů došlo ke sblížení stanovisek zainteresovaných států v řadě důležitých otázek, týkajících se celoevropské konference. Výsledky konzultací a výměny názorů ukazují, že návrhy, předložené v Praze v říjnu 1969, vytvořily základ pro převedení přípravy celoevropské konference v nejbližší době na praktickou půdu a současně s dvoustrannými jednáními také pro přechod k mnohostranným formám přípravy celoevropské konference. Je žádoucí přímá účast zainteresovaných států ve všech stádiích její přípravy a organizace s těmi formami, které budou uznány za účelné, včetně příslušných přípravných setkání představitelů těchto států.

Otázka složení účastníků konference je vyjasněna. Mohou se jí zúčastnit všechny evropské státy včetně NDR a NSR za stejných vzájemných podmínek a na základě rovnoprávnosti s ostatními evropskými státy, jakož i USA a Kanada. S kladným ohlasem se setkala iniciativa finské vlády. Existuje pochopení pro to, že svolání konference nelze podmínovat žádnými předběžnými podmínkami.

V mnoha zemích se sdílí názor, že úspěch celoevropské konference - jejíž příprava, organizace a uskutečnění mají být výsledkem přínosu všech zainteresovaných zemí - by otevřel cestu budoucímu společnému projednání dalších evropských problémů, zejména problému vytvoření spolehlivého systému evrop-

ské bezpečnosti, a že v souvislosti s tím by bylo prospěšné uskutečnit řadu celoevropských porad a vytvořit příslušný orgán všech zainteresovaných zemí pro otázky bezpečnosti a spolupráce v Evropě.

Pokračuje projednávání náplně činnosti celoevropské konference a jejího pořadu jednání. Dva body, které byly v Praze navrženy na pořad jednání konference, odpovídají zájmům zajištění bezpečnosti a rozvoje spolupráce v Evropě; jsou to otázky, v nichž lze dosáhnout široké shody. Tyto návrhy nevyvolávají zásadní námitky. Řada států se současně vyslovuje pro rozšíření pořadu jednání konference.

Vlády Bulharské lidové republiky, Československé socialistické republiky, Maďarské lidové republiky, Německé demokratické republiky, Polské lidové republiky, Rumunské socialistické republiky a Svazu sovětských socialistických republik ve snaze dosáhnout dohody o pořadu jednání celoevropské konference přijatelném pro všechny zainteresované státy navrhují, aby na pořad celoevropské konference byla rovněž zařazena otázka vytvoření orgánu na celoevropské konferenci, který by se zabýval problémy bezpečnosti a spolupráce v Evropě.

Vlády, které přijaly toto memorandum, mají za to, že projednání otázky snížení cizích ozbrojených sil na území evropských států by přispělo ke zmírnění napětí a zajištění bezpečnosti v Evropě. Aby byly v nejkratší možné době vytvořeny co nejpříznivější podmínky k projednání příslušných otázek na celoevropské konferenci a v zájmu efektivního posouzení otázky snížení cizích ozbrojených sil by mohla být tato otázka projednána v orgánu, jehož vytvoření na celoevropské konferenci je navrhováno, nebo jiným způsobem, přijatelným pro zainteresované státy.

Dále mají za to, že v rámci druhého bodu pořadu jednání navrženého v Praze by bylo možno projednat otázky životního prostředí, jakož i rozšířit tento bod o ustanovení o rozvoji kulturních styků.

Celoevropské konferenci by tedy mohly být předloženy k projednání tyto otázky:

- zajištění evropské bezpečnosti a zřeknutí se použití síly nebo hrozby jejího použití ve vzájemných vztazích mezi evropskými státy;
- rozšíření obchodních, hospodářských, vědecko-technických a kulturních styků na zásadách rovnoprávnosti, zaměřených k rozvoji politické spolupráce mezi evropskými státy;
- vytvoření orgánu na celoevropské konferenci, který by se zabýval otázkami bezpečnosti a spolupráce v Evropě.

Vlády Bulharské lidové republiky, Československé socialistické republiky, Maďarské lidové republiky, Německé demokratické republiky, Polské lidové republiky, Rumunské socialistické republiky a Svazu sovětských socialistických republik vyjadřují přesvědčení, že návrhy obsažené v Memorandu, které respektují stanoviska četných zainteresovaných států, budou kladně přijaty příslušnými vládami. Tyto návrhy sledují zejména dosažení dohody o pořadu jednání, přijatelném pro všechny zainteresované státy a metodách přípravy celoevropské konference, k níž lze přikročit již co nejdříve.

Vlády předkládající toto Memorandum jsou přesvědčeny, že svolání celoevropské konference by bylo jako výsledek společného úsilí všech zainteresovaných států důležitým přínosem ke zmírnění napětí, upevnění bezpečnosti a rozvoji mírové spolupráce v Evropě.